

ROB GEUKENS

Op zoek naar
DE VINDELEER

Met illustraties van Emilie Timmermans

Clavis

Rob Geukens
Op zoek naar de Vindeleer
© 2017 Clavis Uitgeverij, Hasselt – Amsterdam – New York
Coverontwerp: Studio Clavis
Illustraties: Emilie Timmermans
Trefw.: fantasie, vrienden, verloren spullen
NUR 285
ISBN 978 90 448 3127 6
D/2017/4124/215
Alle rechten voorbehouden

www.clavisbooks.com

Ik zit bekneeld in het donker en kan amper ademen. Erg vind ik dat niet: mijn ademhaling zou me verraden. En ik wil niet gevonden worden. Toch niet voor het spel is afgelopen. Mijn teddybeer hou ik tegen me aan gedrukt. Met hem erbij is het minder eng in het donker. Hij beschermt me al van sinds ik een baby was. Hij heet meneer Eccleston, een deftige naam voor een beer op leeftijd.

Het bed waaronder ik me heb verstoppt staat in de verste hoek van de jongensslaapzaal, tegen twee muren aangeschoven. Ik schurk zachtjes met mijn rug tegen diezelfde muren. Zo lig ik in de diepste schaduw te wachten. In de slaapzaal, maar ook daarbuiten in de gangen, lopen andere kinderen wild lachend heen en weer.

‘Gevonden! Ik zie je wel staan, Georgie!’

We spelen verstoppertje.

Wij, dat zijn de kinderen van Saint Jude’s, het sufste weeshuis van heel het land. We zijn hier met zevenendertig kinderen, en ik wed dat ons aantal wordt bijgehouden met een telraam. Buiten de muren is de eenentwintigste eeuw allang bezig. Hierbinnen lijkt het alsof elektriciteit nog maar net is uitgevonden. St. Jude’s heeft een lange geschiedenis, en dat is te zien. Het weeshuis is

toe aan een make-over, net als het personeel als je het mij vraagt. Wie ik ben? Ik ben ...

‘Kat! Waar ben je?’ Ik duik nog wat verder ineen. ‘Etenstijd, Kat! Kom tevoorschijn!’

Ik hou mijn adem in. Ik hoor te veel voeten over de stenen vloeren trippelen, te veel opgewonden gefluister. Ik trap er niet in. Dit spel win ik.

‘Kat! Kom nou! Het is tijd!’ Dat is Marie, het op één na oudste meisje van St. Jude’s. Zou ze het menen?

Nee, ik blijf waar ik ben. Het is vast een list om me tevoorschijn te lokken. Dan winnen de anderen.

‘Kat, kom tevoorschijn! We moeten in groep naar de eetzaal, anders zwaait er wat. Kat!’ Een geërgerde zucht weerklinkt, en plots gaat het licht in de slaapzaal uit.

‘We vinden Kat nergens. Noggins zal ons er allemaal voor straffen.’ Marie klinkt geïrriteerd. Dan sterft het geluid van de voetstappen weg. Ik hoor niks meer. Ik blijf liggen en ik luister. Mijn linkerhand sluit zich om een klein, koud voorwerp dat onder het bed ligt. *Een herinnering aan deze mooie overwinning!*

Ik stop het ding in mijn linkerzak. Geen idee wat het is. Als het gemist wordt, zal ik het wel terug geven. Indien niet ...

Voor lange tijd – hoe lang weet ik niet, het donker speelt met mijn hoofd – hoor ik helemaal niets. Dan klinkt er getrippel, en nagels over de tegelvloer. En een nat gesnuif. Rattekop!

Ik trek mijn benen dicht naar me toe. De oude hond van

mevrouw Noggins, de opzichter. Ik haat dat beest. Of eerder, ik ben doodsbang voor hem. Honden zijn niet mijn favoriete dieren, maar Rattekop vind ik echt gemeen. Er is geen kind in St. Jude’s dat niet door die hond is gehapt. Echt bijten doet hij niet, zijn tanden dringen nooit door in je vel. Maar happen dus wel. Het voelt alsof je door een muizenval wordt gegrepen. Ik durf te wedden dat die oude Noggins het hem heeft geleerd. Bijten zonder sporen na te laten. Om ons te jennen.

En nu lig ik hier, alleen in een donkere slaapzaal, met Rattekop die mijn spoor zoekt. Zou hij deze keer wel bijten, nu alle hulp ver weg is? Zou hij zijn kans schoon zien en mijn bloed willen proeven?

Ik omklem mijn teddybeer en knijp mijn ogen dicht. Het gesnuif komt dichterbij. Rattekop begint te grommen. Hij heeft me gevonden! Ik zet me schrap voor de hap ...

‘Elliot! Wat doe jij hier! Weg! Naar het baasje! Vort!’ Ik herken de stem van Geraldine, het oudste meisje van St. Jude’s en zaalverantwoordelijke voor de meisjes. Ze klinkt strenger dan ik haar ken.

Het lijkt effect te hebben. Rattekop, die dus eigenlijk Elliot heet, druipt af. Hij kreunt misnoegd zoals alleen oude honden dat kunnen. Geraldine zakt op een knie en kijkt onder het bed. ‘Kom er maar onder uit, Kat. De kust is veilig.’

Ik wiegel me als een worm onder het bed vandaan en grijns naar Geraldine.

‘Gewonnen!’ Mijn zaalverantwoordelijke probeert me even streng aan te kijken, maar dan plooiën haar mondhoeken zich in een glimlach.

‘Jouw spelletjes brengen ons allemaal nog in de problemen. Kom gauw, naar de eetzaal. Voor mevrouw Noggins begint aan de koppentelling. Als er twee ontbreken, zijn we de pineut. En alle andere kinderen ook.’

2

Ik ben dus Kat. Dat is kort voor Katherine. Ik woon al lang in St. Jude’s, langer dan ik me kan herinneren.

Dat komt omdat ik geen ouders heb. Volgens mij heb ik er nooit gehad. Ik heb er in elk geval geen enkele herinnering aan, en niemand kan me er meer over vertellen. Jim zegt dat ik hier zit omdat ik twee lelijke staartjes in mijn haar heb. Jim heeft zelf flaporen en slaat rood uit wanneer hij een appel eet, dus ik laat hem maar praten. ’s Nachts doe ik mijn vlechtjes toch los. En bovendien vindt Geraldine ze mooi. Zij woont hier het langst van iedereen.

‘Ik werd samen met de meubels geleverd,’ zegt ze vaak. Dan lachen de anderen om hoe oud ze wel niet moet zijn. Geraldine kamt ’s morgens mijn haren en legt ze opnieuw in twee vlechten. Dan praat ze tegen me. Ze zegt dingen die niemand anders mag horen. Zo weet ik dat Geraldine zeventien jaar is. Over minder dan een maand wordt ze achttien. Dan moet ze weg uit St. Jude’s. Ik weet nog niet wie dan mijn vlechtjes zal maken. Vorige week heb ik een van Geraldines haarklemmetjes in mijn kastje gelegd. Zo heb ik iets om haar te herinneren als ze dadelijk weg is, iets

voor mij alleen, iets van haar alleen. Dat vindt ze vast niet erg. Ik wed dat ze me volgende week een heleboel van die klemmetjes zal geven. Maar iets krijgen en iets zelf nemen is niet hetzelfde ...

Het enige wat ik nooit gekregen heb en ook nooit zelf genomen heb, is meneer Eccleston. Die is er altijd al geweest.

3

Je vraagt je vast af waarom een twaalfjarig meisje nog rondloopt met een teddybeer. Dat vraag ik me zelf ook weleens af! Volgens mevrouw Noggins ben ik er te oud voor.

Mevrouw Noggins is opzichter in het weeshuis. Ze kookt het eten in St. Jude's. Na bedtijd doet ze er ook de nachtwacht. Dan loopt ze samen met die vreselijke hond door de gangen van het weeshuis, met een druipende kandelaar voor haar neus en een oude bronzen hoorn in haar oor, op zoek naar rust. Rust zal ze niet vinden in St. Jude's, waar zevenendertig kinderen elke dag opnieuw hun energie kwijt moeten. Waarschijnlijk heet ze niet eens echt mevrouw Noggins, maar iedereen noemt haar zo in St. Jude's. Dat komt omdat ze hardhorig is. Telkens als iemand iets zegt, propt ze die hoorn in haar oor, priemt het andere einde in je gezicht en snauwt ze: 'Nog eens! Ik heb er werkelijk NIETS van verstaan.'

Die rare mevrouw Noggins vindt dus dat ik te oud ben voor meneer Eccleston. Ze zou hem het liefst afnemen, maar dat durft ze niet. Dan krijgt ze problemen met mevrouw Stapelmans, de directrice van het weeshuis.

Wanneer iemand me vraagt wat er toch zo speciaal is aan die beer, antwoord ik altijd wat anders. Dat ik als baby werd gevonden in een brandend huis en dat die teddybeer me had beschermd tegen de vlammen. Of dat ik als enige een scheepsramp overleefde door op de teddybeer te klimmen en zo te blijven drijven tot er hulp kwam. Of gewoon: dat meneer Eccleston bij me in het wiegje lag, toen ik twaalf jaar geleden aan de deur van St. Jude's werd afgeleverd.

Hoe het ook gegaan mag zijn, meneer Eccleston en ik zijn al samen zo lang ik het me kan herinneren. En dat wil ik graag zo houden.

Soms verdwijnen er dingen in St. Jude's. Kleine spulletjes. Een autootje. Een zakje knikkers. Een oude pop. Niemand weet waar ze naartoe gaan. Sommige kinderen beginnen dan ruzie te maken, omdat ze er zeker van zijn dat de ander het verloren voorwerp heeft gepikt. Anderen gaan op zoek en keren het hele weeshuis ondersteboven. Dan doorzoeken ze elke kamer van St. Jude's, behalve die van mevrouw Noggins. Daar mag niemand naar binnen. Zelfs mevrouw Stapelmans heeft er nog nooit een voet binnen gezet.

'Dat is een deel van mijn afspraak met mevrouw Noggins,' heeft ze weleens verteld. 'Zij zorgt voor het eten en waakt over ieders nachtrust. In ruil daarvoor mag ze in St. Jude's wonen, in haar eigen kamertje. Zo is iedereen tevreden.'

En toch zijn er maar weinig kinderen die mevrouw Noggins als een aanwinst zien voor St. Jude's. Ze kookt namelijk afschuwelijk

en is verschrikkelijk streng. Volgens Andy van het bovenste bed zit haar kamertje propvol spullen die ze van kinderen heeft afgenomen als die even niet kijken. Volgens Andy van het onderste bed staat er geen bed in dat kamertje, maar hangt er een gigantisch spinnenweb waar mevrouw Noggins in hangt als ze moe is. Dat web zit vol met zogenaamd verloren speelgoed. Andy van het onderste bed weet ook nog te vertellen dat mevrouw Noggins ouder is dan St. Jude's zelf. Dat men het weeshuis driehonderd jaar geleden heeft neergezet boven op een grot. En in die grot woonde mevrouw Noggins, even oud, even doof en even slechtgehumeurd.

‘Ze hebben het weeshuis rondom mevrouw Noggins gebouwd,’ fluistert hij dan. ‘En ooit, over vele jaren, als alle wezen van St. Jude's oude mannetjes en vrouwtjes zijn met hun eigen achterkleinkinderen en St. Jude's vervallen is tot een stoffige ruïne ...’ Hij pauzeert hier altijd om zijn woorden tot iedereen te laten doordringen. ‘Dan *nog* sloft mevrouw Noggins door deze gangen, met die druipende kandelaar en die hoorn in dat dove oor, zoekend naar stoute kinderen.’

Zulke verhalen vertellen we elkaar in St. Jude's, half omdat we elkaar bang willen maken, en half omdat we die verhalen ook echt geloven.

Het was dan ook mevrouw Noggins die ik verdacht, toen op een dag, na de verplichte douche, meneer Eccleston uit mijn kamer was verdwenen.

Maar ik verdacht haar niet direct.

Ik wist zeker dat ik meneer Eccleston op mijn bed had achtergelaten toen we in een rij naar de douches vertrokken. De meisjes douchen samen om halfzeven en de jongens om zeven uur.

Toen ik terugkwam, fris geboend en wel, was mijn bed leeg, meneer Eccleston was nergens te bekennen. Niet onder mijn laken. Niet onder mijn kussen. Niet op de vloer naast of onder mijn bed. De meisjes konden er niets mee te maken hebben. Die hadden allemaal mee onder de douche gestaan.

Maar de jongens ... Die hadden natuurlijk vrij spel gehad terwijl de meisjes zich wasten. Ik dacht aan Jim met de appelallergie. Die had een hekel aan me. Dat zag je gewoon aan hem. Jim had meneer Eccleston gestolen om me een streek te leveren!

Het zou nog tien minuten duren voor de jongens terug zouden keren van het douchen. Ik schoot snel in mijn pyjama en rende door de gang, naar het gedeelte waar de jongens verbleven. Ik rende direct naar het stapelbed waar ik me eerder onder had verstopt, het bed van Jim Appelflap.

Ik woelde zijn lakens om, tastte onder zijn matras, haalde zijn kussen uit de sloop. Maar ik vond niks. Geen meneer Eccleston.

Toen kreeg ik een ingeving. Jim zou natuurlijk niet zo stom zijn om gestolen spullen in zijn eigen bed of kastje te bewaren. Nee, een dief verstoppt zijn buit heel goed. Als ik een dief zou zijn, zou ik de buit verstoppem ... in het kastje van iemand anders? Natuurlijk! Meneer Eccleston zat vast in het kastje of het bed van Georgie. Of Jake. Of Andy van het bovenste bed. Of Andy van het onderste bed. Ik opende alle kastjes en doorzocht alle jongensspullen. Ik had nooit gedacht dat jongens zo anders konden zijn

dan meisjes. Op de meisjesgang was het altijd schoon en rook het naar bloemen. De jongenskastjes waren daarentegen hopeeloos smerig. De spullen die jongens allemaal bewaren ...

Een speelgoedsoldaatje zonder hoofd. Een half opgegeten snoepprep. Een stel vuile knikkers. Georgie had een hele verzameling boomblaadjes in zijn kastje. Die waren stilaan gaan composteren, zodat er uit zijn kastje een rijke bosgeur opsteeg. En ... groeide daar nou een paddenstoel?

Ik opende het kastje van Jim. Daar had ik nog niet in gekeken. Het was leeg. Of toch: er zaten geen spullen in. Maar elke vierkante centimeter van de binnenkant was vol gekleefd met kauwgom: witte, roze, groene, gele, bruine ... Alles hing vol.

Mevrouw Noggins had een pesthekel aan jongens die kauwgom kauwden. Maar ze had een nog grotere hekel aan jongens die hun gom achteraf ergens tegenaan plakten, zoals de vloer, de onderkant van de lessenaar of het bord tijdens de lunch. Blijkbaar had Jim dit goed begrepen en kleefde hij al jaren trouw elke dag zijn kauwgom in zijn kastje, waar niemand er ooit last van zou hebben.

Maar ook tussen de kauwgom was geen teddybeer te zien. Waar kon hij toch zijn? Even twijfelde ik aan mezelf. Had ik hem toch ergens anders achtergelaten? In mijn eigen kastje? Dat leek me niet waarschijnlijk. Mijn kastje zat propvol met spulletjes. Verloren dingen, dingen die iemand anders had weggegooid of achtergelaten wanneer ze vertrokken uit St. Jude's. Waardeloos

voor anderen, maar waardevol voor mij. Aan elk voorwerp zat een herinnering die ik wilde koesteren. Ik wist misschien niet waar ik vandaan kwam en ik had geen idee waar ik later naartoe zou gaan, maar door de spullen in mijn kastje wist ik wel wie ik nu was. Een kastje vol herinneringen van en aan Kat van St. Jude's.

Ik controleerde mijn kastje voor de zekerheid, maar zag meteen dat meneer Eccleston er niet in zat. Ik probeerde het deurtje te sluiten. Een klein rood speelgoedautootje blokkeerde het slot. Mijn souvenir aan mijn overwinning tijdens het verstoppertje spelen. Ik duwde het autootje naar binnen en sloot het deurtje. Mijn beer moest toch ergens zijn? Ik liep terug naar de slaapzaal van de jongens. Ik doorzocht elk bed, gooide alle dekens eraf, stroopte elk kussen, maar meneer Eccleston bleef nog net zo spoorloos als daarvoor.

Toen ik me omdraaide, schrok ik me een hoedje. De zaaloudsten hadden net een hele troep roze geboende en naar zeepsop ruikende jongetjes in hun onderbroeken naar de slaapzaal geleid om hun pyjama's aan te trekken. Ze stonden in stilte naar me te kijken. Hadden ze gezien hoe ik in hun kastjes had gesnuffeld? Vast wel. De hele slaapzaal was een puinhoop. Georgie, die als jongste van de slaapzaal vooraan in de rij stond, hief zijn arm op een wees naar mij. 'Jij gaat straf krijgen. Kat moet naar het Hok!'

Het Hok was een kleine kamer op de bovenste verdieping van St. Jude's. Het was te klein om er een slaapzaal van te maken, maar te groot om als bezemkast te dienen. En dus stond het meestal leeg. Omdat het niet gebruikt werd, werkte de lamp aan het plafond al jaren niet meer, en niemand nam de moeite die te repareren. Dat kostte geld en geld had het weeshuis niet. Het was stikdonker in het Hok en er klonk een akelige galm als je een geluid maakte. Alleen al daarom was het voor mevrouw Noggins de ideale plek om stoute kinderen weer op het rechte pad te krijgen.

'Twee uur in het Hok terwijl de anderen hun avondactiviteit hebben. Dat zal je goed doen. In het donker kun je jezelf horen nadenken over wat je allemaal hebt gedaan!' riep mevrouw Noggins. Ze hield Rattekop met een hand in bedwang. Het beest gromde zachtjes naar me.

We wisten niet zeker of mevrouw Stapelmans wel precies wist wat mevrouw Noggins allemaal uitvat met die lege kamer. De directrice was steeds druk bezig met de papierwinkel van het weeshuis. De zorg voor zevenendertig weeskinderen, het onderhoud van het gebouw, contacten met mogelijke adoptieouders ...

het nam allemaal verschrikkelijk veel tijd in beslag. Daarom was mevrouw Stapelmans mevrouw Noggins dankbaar dat ze zo veel van de dagelijkse werking van St. Jude's op zich nam. Zo lang er geen ongelukken gebeurden kreeg mevrouw Noggins vrij spel. Zo kwam het dat ik voor de tweede keer in mijn leven mocht afmarcheren naar het Hok.

Toen ik voor de eerste keer naar het Hok moest, vond ik dat vreselijk. Ik wist immers niet wat ik kon verwachten. Bovendien hadden de andere kinderen er talloze afschuwelijke verhalen over verteld. De meeste kinderen beefden als een rietje als ze voor de eerste keer naar het Hok moesten. Maar de tweede keer was nog erger. Nu wist je hoe verschrikkelijk donker het er is. En elk geluid weerklinkt harder in die grote, lege, zwarte ruimte.

Waar je weinig ziet en van alles hoort, vult de kamer zich al gauw met de spoken en monsters uit je eigen nachtmerries. Had ik maar een lampje, of het vlammetje van een kaars!

Alle kinderen van het weeshuis stonden opgesteld in de gang die naar het Hok leidde. De jongens links, de meisjes rechts. De kleinste kinderen stonden vooraan in de rij, achteraan stonden de oudste kinderen, de zaalverantwoordelijken. Tussen de twee rijen, aan het eind van de gang, stond mevrouw Noggins te wachten met Rattekop aan haar voeten. Ze had de deur naar het Hok opengezet. De zware sleutelbos rinkelde in haar hand. Ze keek stuurs voor zich uit. Terwijl ik de kinderen van jong naar oud voorbij stapte, voelde ik me steeds kleiner worden. Niemand

sprak. Zelfs die gemene Jim Appelflap lachte niet toen ik voorbij liep. Niemand lachte met een verblijf in het Hok. Ik hield halt voor mevrouw Noggins. De gloeilampen aan het plafond wierpen lange, griezelige schaduwen op de muur en in haar gezicht. Rattekop gromde naar me. Met een korte ruk van haar hoofd gaf ze het teken dat ik naar binnen moest.

‘Wacht!’ Iemand had het aangedurfd de stilte te doorbreken.

Mevrouw Noggins keek woest de gang in, op zoek naar de spreker. Door haar slechte gehoor wist ze niet zeker of iemand had gesproken of gehoest. Geraldine, de zaalverantwoordelijke voor de meisjes, stapte uit de rij. Mevrouw Noggins gaf haar een giftige blik.

‘Wat heb je te zeggen, kind?’

Geraldine keek me even aan en ging toen vlak voor mevrouw Noggins staan. Ze wist dat ze duidelijk en met grote mondbewegingen tegen haar moest spreken.

‘Het is stoffig in het Hok. Kat zal vuil worden.’

Mevrouw Noggins fronste diep, haalde haar hoorn tevoorschijn, wurmde deze in haar rechteroor en richtte de brede opening naar Geraldine. ‘Nog eens! Nog eens! Ik heb er werkelijk NIETS van verstaan!’

Geraldine herhaalde langzaam haar woorden. ‘Kat ... zal ... vuil ... worden! Ze komt net uit de douche. Ik zou haar dit kussen willen geven!’ Ze haalde een groot, roodfluwelen kussen tevoorschijn. Dat had ze blijkbaar achter haar rug gehouden. ‘Hier

kan ze op zitten in het Hok. Zo blijft ze schoon en kan ze na haar straftijd snel naar bed.’

Mevrouw Noggins maalde met haar kin, alsof ze de woorden herkauwde. Ze leek wel wat op een geit die gras en klaver vermaalde. ‘Mompel niet zo, kind. Geef haar dat kussen en vertrek. De avondactiviteit had al moeten beginnen!’

Geraldine gaf me vlug het kussen en leidde de meisjes naar de tv-kamer van St. Jude’s. Thomas, de zaalverantwoordelijke voor de jongens, volgde hen.

‘Vort jij. Naar binnen. Twee uur straftijd.’ Mevrouw Noggins kiste naar haar hond. ‘Elliot zal de wacht houden, zodat je niks probeert. Geen gekkigheid!’

Ze gaf me een duw. Ik struikelde half de pikdonkere kamer in en hoorde de deur achter me in het slot vallen.

Ik zat alleen. In het Hok.